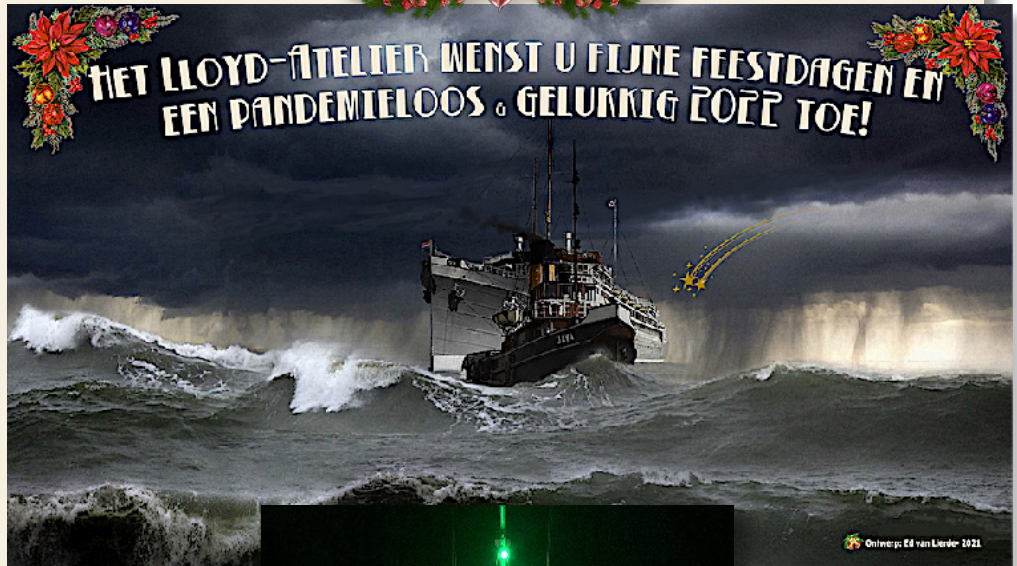

DERDE JAARGANG - NUMMER: 34 - DECEMBER 2021

In dit nummer onder andere: .....

- * Het schip van de maand, het ss/ms SIANTAR - 1921
- * Religie en reclame bij de Rotterdamsche Lloyd
- * Het Rotterdamsche Lloyd-gebouw te Den Haag
- * Foto-upgrade van de maand en korte berichten
- * Voortgang renovatie Baloeran-stoel
- * Lloyd-Toko weer even open!

De Lloyd-vlaggenmast doet ook mee aan de Kerstfeer!

COLOFON

'LLOYD - MAIL'

Redacteur en uitgever:
Ed van Lierde
Tekstcorrectie:
Josje van Lierde-Olivier
Telefoon: 0497 - 840999
E-mail: Lloydexpo19@gmail.com

GRATIS MAANDBLAD

Deze gratis, digitale LLOYD-MAIL is bestemd voor relaties van het Lloyd-Atelier te Netersel. Inschrijven en uitschrijven s.v.p. via e-mailadres.

LLOYD-ATELIER

Het Lloyd-Atelier is een particulier initiatief dat het Koninklijke Rotterdamsche Lloyd erfgoed in het 'voetlicht' wil houden. Het Lloyd-Atelier is financieel afhankelijk van geïnteresseerden die deze doelstelling omarmen. Bijdragen om de uiteindelijke kosten van het Lloyd-Atelier laag te kunnen houden, zijn daarom méér dan welkom!

HELPT U MEE?

Graag uw bijdrage onder vermelding van: 'Bijdrage Lloyd-Atelier' storten op: **NL 46 RABO 0341072567** t.n.v. Ed van Lierde.

KATA PENGANTAR

Deze decembermaand is de, voor de hand liggende, maand om op het afgelopen, uitzonderlijke jaar terug te kijken. Voor velen is het ondanks corona een feestmaand, maar voor sommigen onder u helaas niet helemaal of helemaal niet van toepassing! Corona en andere gemene ziektes hebben ook dit jaar weer om zich heengeslagen ..... en wij achterblijvers zijn weer even op onze plek gezet en treuren om een aantal Lloyd-collega's en Lloyd-minnenden. Maar, zoals aangegeven, is december ook een broodnodige feestmaand, een goede reden om snel terug te gaan naar iets wat ons positiever stemt, naar iets wat ons in vrolijkheid bindt, namelijk het koesteren van onze gezamenlijke, gekke en toch serieuze Lloyd-nostalgie, een prima manier om onze Lloyd uit de vergetelheid te houden. Over het 'hooghouden van erfgoed' gesproken ..... U weet dat ik al zo'n vijftien jaar druk met die vergetelheid doende ben? Veertien en driekwart jaar daarvan heb ik dat financieel in de zwarte cijfers kunnen/mogen doen. Met een gezonde basis heb ik in 2019 het nieuwe bestuur zelfs, financieel gezien, op het paard geholpen. Echter, enkele maanden geleden kwam door onverwachte tegenvallers, een abrupt einde aan die gecontroleerde situatie! Toen ik u dat, niet zonder enige plaatsvervangende schaamte, in de vorige Lloyd-Mail meldde, bleek ook dat tijdelijk te zijn. Een aantal onder u heeft mijn **Roodstaan**, als zeer ongewenst beschouwd en om dat te bestrijden direct een zeer gewaardeerde donatie gedaan! Bij sommigen heb ik zelfs even moeten informeren of er niet een nulletje teveel was overgemaakt! Een prachtig en waardevol samenspel tussen achterban en initiator waarbij de achterban, door weer en wind, mogelijk blijft maken wat de initiator in zijn hoofd haalt om onze Lloyd inderdaad uit de vergetelheid te houden! .....héél hartelijk dank daarvoor!! en 'last but not least', wil ik u allen graag fijne feestdagen en een beter 2022 toewensen!

Ed van Lierde

ONS COMITÉ VAN AANBEVELING

De leden van het Comité van Aanbeveling verbinden hun eigen, goede naam aan het Lloyd-Atelier. Hiermee willen zij de belangrijkheid van het onderwerp (de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en al haar voorgangers in relatie tot de vaart op Nederlands Indië) onderstrepen. Zij geven hiermee tevens aan dat de poging van het Lloyd-Atelier het genoemde onderwerp uit de vergetelheid te houden, bij haar in goede handen lijkt. Momenteel bestaat het Comité uit de volgende leden (alfabetische volgorde):

Mr. Hein van Ameijden

Algemeen directeur Damen-Schelde Naval Shipbuilding te Vlissingen.

Gerard Cox

Acteur, zanger, scenarioschrijver, cabaretier, columnist te Rotterdam.

Wieteke van Dort

Actrice, zangeres, cabaretière te Den Haag.

Donaties

Dat niet alleen de artikelen in LLOYD-MAIL goed en graag worden gelezen, maar ook een oproep om na een fikse financiële tegenvaller 'weg te doneren' bleek niet aan dovenmansoren gericht. Oud Willem Ruys-bediende Puck Willemstein met wederom een zeer genereuze, bankoverschrijving. Na een lange stilteperiode bij het doneren, liet een aantal personen zich ook niet onbetuigd, waaronder een anonieme donateur, zoon van een oud Lloyd-HWTK - Cor Pol, kleinzoon van Cor Schraven, Slamet-Kwartiermeester - Ferdi Stutterheim, zoon van Kapitein D.F. Stutterheim die in 1942, bij de inval van de Jappen in Nederlands Indië, het ms Bengalen tot zinken bracht - Ank Troost-Wester, Oud Lloyd-Hofmeesteres - Aad Kortleven, Oud Matroos/kabelgast - Bas Kruis, oud Lloyd-Matroos - Nog een anonieme donatie uit het hoge Noorden - Leo Rombout - Sjaak Verheij, oud Lloyd-Matroos en Hein Stulemeijer, oud Lloyd-Schrijver.

Het is zondermeer zeer motiverend om deze financiële hulp te mogen ontvangen, waardoor de cijfers door de donateurs gewoon weer van Rood naar Zwart zijn gezet. Het was overigens de eerste keer in 15 jaar dat de cijfers onder nul kwamen. Reeds eerder had ik aangegeven dat de oorzaak bij enorm stijgende bouwmaterialen lag en om transparant te zijn, moet ik aangeven dat ook de Lloyd-vlaggenmast nog enkele, niet begrote, kosten in petto had. Ook dat leed is nu geleden en we gaan 'op volle kracht' door naar onze volgende mijlpaal ..... de laatste klussen aan het Lloyd-Atelier en dus aan het einde bouwfase-2!

E-mail van Hans Roggeveen d.d. 15 november 2021

Ha Ed, Goedemorgen, Gefeliciteerd met de mast! Mooi gedaan. Zouden er nog een paar laadbomen aan kunnen? Of wordt e.e.a. dan te zwaar? Wat betreft de foto van de Willem Ruys dicht onder de wal op pag. 8. Je vraagt wie een tipje van de sluier kan oplichten. Het kost natuurlijk niet een zo geheel geoefend oog om te zien dat die foto "gemanipuleerd" is. Het is namelijk een model van het schip, (gefotoshopt) met een zeetje aan het strand. Maar dat wist je natuurlijk ook wel ... Ha ha, grapje, Hartelijke groet en wellicht tot ziens vanwege de mast. Hans Roggeveen.

Antwoord-e-mail van Ed van Lierde d.d. 17 november 2021

Dag Hans, Dank voor je felicitaties! Ja, ik heb het met de heren WTK's inderdaad gehad over laadbomen en winches. Zou op zich mooi zijn, maar dan wordt het wel een kermis en schiet de mast als vlaggenmast z'n doel voorbij. Samen met het feit dat het weer wat duiten gaat kosten en we net weer uit het rood zijn, gaan we dat maar niet doen. Met de Willem Ruys-foto ben je wel 'erg heet'. In het decembernummer van LLOYD-Mail kom ik daar uiteraard op terug! Ben voorzichtig en hartelijke groet, Ed van Lierde

E-mail van Hein van Ameijden d.d. 15 november 2021

Beste Ed, De foto van de Willem Ruys lijkt me een trucage. Ze ligt wel erg hoog en is wel erg rood onder de waterlijn. Hein van Ameijden.

Beide heren heb ik aangegeven dat ze met hun verklaring 'heet' c.q. 'erg heet' zijn en dat ik in het decembernummer (dit nummer dus) zou aangeven hoe de vork precies in de steel zit ..... bij deze dus.

Bijzondere Willem Ruys - kleurenfoto

Joop Emons bekijkt hier de 'zeeg' van de Willem Ruys, op de achtergrond de door 'Damen Schelde' geleverde bouwtekening van bouwnummer: 214.

Beide heren hadden het in hun respectievelijke e-mails over trucage/manipulatie en beiden hadden dat uiteraard goed gezien. Hans Roggeveen gaf aan hoe er getruceerd was en sprak zelfs over 'Een scheepsmodel in een strandzeetje gezet'. Dat is, ik verklap het schoorvoetend ..... helemaal juist! Het scheepsmodel van de Willem Ruys is ons model dat in 2009 door onze scheepsmodelbouwer, Joop Emons is gebouwd. Joop is dit jaar onder tragische omstandigheden overleden. Alle eer aan hem, zeker als men met **zijn** scheepsmodellen visueel durft en kan manipuleren, alsof het echt is. Laten we wel wezen, er zijn er aanvankelijk velen ingetuind!!

Beknopt jaarverslag in januari

In januari komt zoals gebruikelijk een verslag waarbij o.a. duidelijk zal worden dat wij **flink aan het groeien** zijn, zowel zichtbaar bij de prestaties van onze website als bij het aantal (primaire) lezers van ons e-magazine LLOYD-MAIL.

Het Lloydgebouw aan de overkant van de Korte Vijverberg (nr. 5)

De firma Ruys & Co (een vertegenwoordiger van de NV Rotterdamsche Lloyd, opgericht 1883) verzorgde in het 'Lloyd-gebouw' vanaf 1932 het vervoer van Nederlandse ambtenaren per Lloydschip van en naar Nederlandsch Indië.

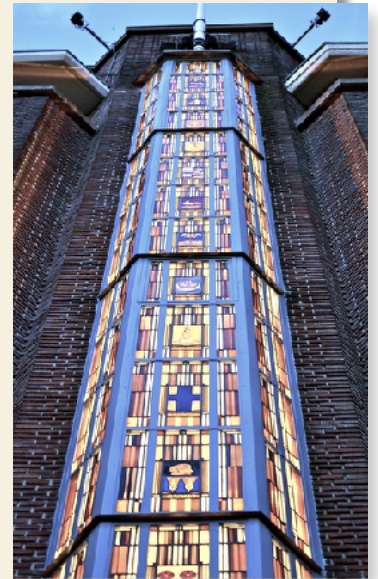
Roemruchte Lloyd-mailschepen uit die tijd waren: De Patria, Slamet, Balloeran, Dempo, Indrapoera, Sibajak en 'lat but not least': het ms Willem Ruys.

De Architect

De geestelijk vader van het Lloydgebouw was de Roermondse Architect Eduard Cuypers (1859-1927). Hij heeft prachtige gebouwen ontworpen waaronder het oud Lloyd-kantoor te Batavia, waar ik in 2017, met uitgebreide medewerking (financiering) van de Nederlandse Ambassade te Jakarta en Damen Schelde Naval Shipbuilding te Vlissingen, een kleine, doch permanente expositie van Lloyd-erfgoed heb ingericht.

De voorgevel met interessante ornamenten - 1985

Het pand

In het pand aan de Korte Vijverberg nummer-5 te Den Haag had de firma Ruys & Co. een expeditie-, assurantie- en passage-afdeling, een ontvangst en een bagageruimte ondergebracht. Het prachtige glas-in-lood vermeldt de bestemmingen van onze roemruchte scheepvaartmaatschappij, waaronder Sabang (Atjeh), Batavia, Soerabaja, Medan etc. De gevelsculptuur van de hand van Hendrik Albertus van den Eijnde (1869-1939) verbeeldt 'Insulindes roepende stem' in de vorm van een Indische vrouwfiguur die in de verte kijkt. Onder de dakrand van het gebouw bevindt zich een fries met prachtige terracottareliëfs van dezelfde beeldhouwer. Het zijn personificaties van de reisbestemmingen van de Lloyd, waaronder: Batavia, Belawan (Sumatra) en Sabang. Batavia heeft de gedaante van een Javaanse man, toepasselijk gekleed met een gordel van smaragd om de heupen. Sinds 1988 is het Lloydgebouw in gebruik door de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Nederland.

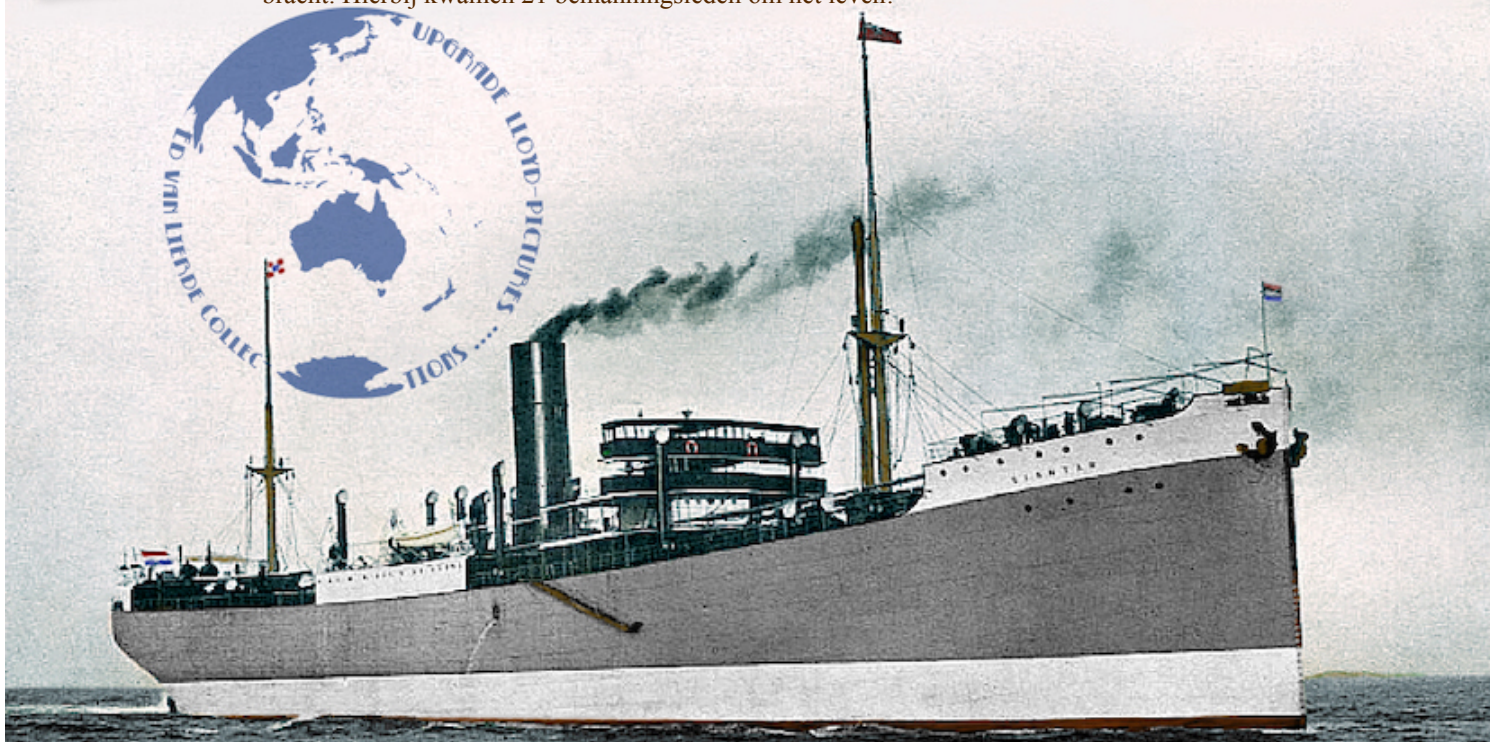
De zwaar koperen art-deco voordeur

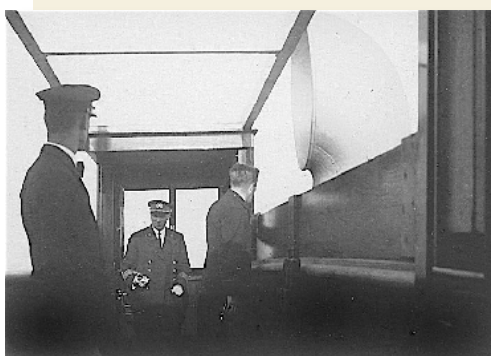
Karakteristiek

Ook dit 'schip van de maand' is een eeuw geleden tewatergelaten, namelijk 21 april 1921. Dat gebeurde bij Wear Shipbuilding Co. Sunderland - Engeland, bouwnummer: 943. In 1933 werd zij bij N.V. Rotterdamsche Droogdok Maatschappij te Rotterdam omgebouwd tot motorschip. Haar Zusterschip was het ms Modjokerto, beide schepen zijn op 3 maart 1942 door de Japanse vijand, bezuiden Java, tot zinken gebracht. Hierbij kwamen 21 bemanningsleden om het leven!

Technische gegevens

Stoom-vrachtschip met naamsein: PSBM, twee dekken en 'Full Scantling', hetgeen betekent dat de Siantar met haar eigen laad-/losgerie alle delen van haar ladingruimten zelf kon bedienen. Passagiersaccommodatie voor 12 reizigers. Lengte over alles: 136,55 meter, breedte: 17,51 meter, holte: 12,2 meter, diepgang: 12,50 meter. Bruto tonnage: 8.668 reg. ton, netto tonnage: 5.563 reg. ton. Deadweight: 11.225 ton. Twee stoomturbines op één schroefas, 3.500 apk waarmee een dienstsnelheid van 11,5 zeemijl/uur werd bereikt. In 1933 verleng, voorzien van een zogenaamde 'Mayerstevan' en uitgerust met twee Sulzer-dieselmotoren, 2x2 tdw, 6 cilinder, 7.400 rpk goed voor een dienstsnelheid van 15,5 zeemijl/uur. Nieuw naamsein: PHLV. Voor het oorlogsdrama, zie de volgende website-link: <https://lloydatelier.nl/modjokerto-2015/>

Kapitein N. Baggus met twee Stuurlieden op de navigatiebrug - 1926

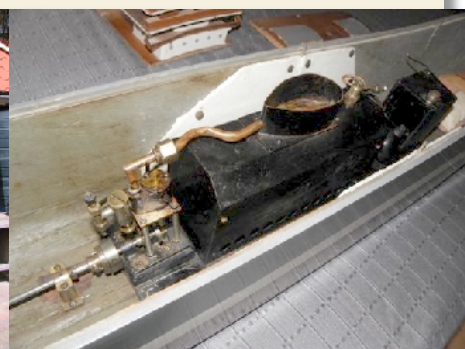
ms Siantar wordt, na verbouwing bij RDM te Rotterdam naar de Lloydkade gesleept - 1934

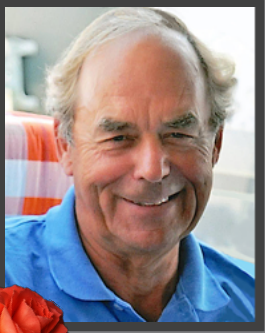
Geheel 'getjet' in oorlogsgrijs - 1941

Harry Kentin (rechts) vaart het model, samen met vriend Ben, het KRL-Museum te Oudehorne binnen - 2015

Stoommachine van het varend Siantar - scheepsmodel.

WIM DE GROOT, oud Lloyd-WTK

Wim was in zijn laatste levensjaar supporter geworden van het Lloyd-Atelier, dat hij nog twee keer heeft kunnen bezoeken en even aan fijnere dingen kon denken. Een aardige man, die al aan het voorsorteren was op de onomkeerbare gevolgen van zijn ziekte. Wim schonk interessante, oude boeken en onderstaand olieverfschilderij van de Sibajak (80 bij 60 cm.), dat nu bij het scheepsmodel van de Sibajak staat te pronken.

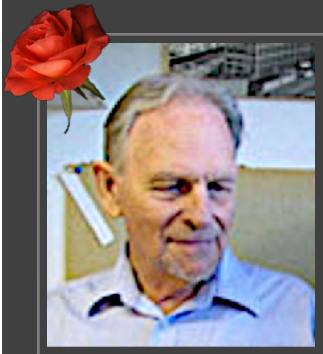
Wij wensen echtgenote Betty, kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte met het verwerken van dit ongetwijfeld zeer grote verlies!

'SLAMAT TIDUR WIM, HET GA JE GOED!'

Meer informatie over Wim's overlijden, is op onze website te vinden:

<https://lloydatelier.nl/in-memorial/>

JOOP EMONS, oud Lloyd-scheepsmodelbouwer

Een belangrijk persoon voor het Lloyd-Erfgoed is heengegaan! Het leven ging Joop zo vreselijk pijn doen dat hij niet verder wilde leven. Dit heeft velen geschokt en geeft een schuldgevoel. Joop is op vrijdag 23 juli 2021 in Amsterdam-Noord gecremeerd. Dicht bij Joop's kist stond het door hem gebouwde scheepsmodel van de Willem Ruys dat speciaal voor hem uit Netersel was meegebracht. Rechts ziet u een afbeelding van zijn laatste scheepsmodel.

'SLAMAT DJALAN JOOP ..... KE RIA!'

Meer informatie over Joop's overlijden, is op onze website te vinden:

<https://lloydatelier.nl/in-memorial/>

FOTO-UPGRADE VAN DE MAAND

In 1960 werd Hofmeesteress Norma C. Goewie, als eerste Lloyd-medewerker, geïnstalleerd als secretaresse van het Willem Ruys Administratieteam.

Links de originele foto en rechts de upgrade van het Lloyd-Atelier.

Katholieke Illustratie - 1929

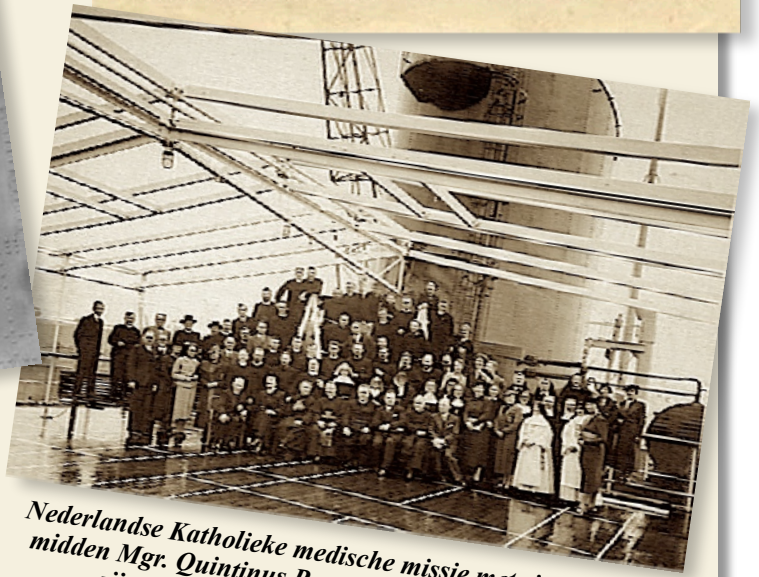
Reisde u reeds met den
ROTTERDAMSCHEN LLOYD?
 Hoofdgagen: RUIJS & Co. - VEERHAVEN 7, ROTTERDAM - TELEF. 24700
 WEET U dat wij in 5 jaren tijds
 ± 1000 Missionarissen vervoerden?
 Katholiken hebben aan boord onzer schepen gelegenheid
 ongestoord aan hunne godsdienstige verlangens te voldoen.

Vaste altaren op al onze mailschepen.
 Koffer-altaren op al onze vrachtschepen.

Aan boord onzer schepen vindt de Priester alles, wat voor den H. Dienst noodig of wenschelijk is.

Nonnen gaan aan boord van het ms Baloeran voor hun missiereis naar Nederlands Indië - 1937

Nederlandse Katholieke medische missie met zittend in het midden Mgr. Quintinus Pessers die tien jaar later, tijdens zijn missie, in China werd vermoord - 1973.

Eerwaarde Zusters op de Willem Ruys terug naar Nederland, na hun missie in Nederlands Indië - 1955

Op de Willem Ruys ontvangt Kapitein C.C. Goedewaagen Rooms Katholieke geestelijken in de Kapiteinshut - 1955

Jawel ..... wederom kon ik het niet laten! een leuke mogelijkheid deed zich namelijk voor waarbij, bij enige dorst, de LLOYD eenvoudig ter hand kan worden genomen. Ik heb het in dit verband niet over ZEUREN, maar over

In de 'early days' waren mokken aan boord van Lloydschepen, met name, in reddingsboten te vinden. Deze mokken waren, op een metaal bovenrandje na, niet opgesmukt, daar wil ik voor de 'Lloyd-die-hard-fans' eens verandering in brengen. Om te beginnen heb ikzelf vijf mokken besteld met vijf verschillende Lloyd-afbeeldingen erop. In feite zijn de mogelijkheden schier eindeloos! Hierboven ziet u de (eerste) serie emaille Lloyd-mokken met zilverkleurige rand. Natuurlijk wil ik ontdekken of deze Lloyd-gimmick aanslaat, uiteraard hangt dat ook af van prijsvoering en afbeeldingskeuze.

Prijzen

Wat bij de Lloyd-mok helaas wat onduidelijk ligt, is dat het om een (al dan niet gefingerde) grote feestdagen-korting gaat. Om die reden zal ik u bij bestelling van Lloyd-mokken uw e-mail beantwoorden met het noemen van de op dat moment geldende prijzen. U kunt daarna besluiten of uw bestelling doorgaat! Inkooprij van de Lloyd-mok = verkoopprijs en bedraagt momenteel zo'n € 10,-. Bij het bestellen van meerder mokken wordt door de leverancier en dus ook door mij helaas geen extra korting gegeven!

Verzending

Tenzij u de mok(ken) bij een toekomstig bezoek aan het Lloyd-Atelier meeneemt, komt er voor

..... OF GAAN WE LIEVER JASSEN?

Ook de keuze voor badjassen is een kwestie van toeval. Twintig jaar geleden kreeg ik van mijn echtgenote een Olivier-Bommel-badjas en die is nu hoognodig aan vervanging toe. Bij het surfen op internet kwam ik op de gedachte om een Lloyd-Badjas te creëren, in de veronderstelling dat er meer gegadigden zouden zijn die een sjeke badjas in Navykleur en gouden KRL-logo zeker appreciëren.

Kenmerken badjas

Materiaal: 100% katoen. Materiaalafwerking: Terry-badstof aan beide zijden. Geborduurd, goudkleurig KRL-logo op linker borst (8 bij 7 cm.). Bij de eerste oplage verkrijgbaar in twee maten, namelijk in L/XL of in 2XL/3XL. Het is handig/gerieflijk een ruime badjasmaat te nemen.

Prijs € 50,-

Zoals aangegeven, dichtbij de inkooprij. Om het risico voor mijzelf te beperken, heb ik in de eerste oplage slechts tien badjassen besteld. Als de interesse groter is dan die tien zal ik daar een tweede oplage aan toevoegen en dan, indien gewenst, ook in de gemiddelde damesmaat: S/M

Verzending

Tenzij u de badjas bij een bezoek aan het Lloyd-Atelier meeneemt, komt er voor pakketpost nog een bedrag van € 7,25 bij. Geïnteresseerd? stuur dan een e-mail naar: lloydexpo19@gmail.com

..... OMDAT DE LLOYD-TOKO TOCH AL EVENTJES OPEN IS!

Bij het inrichten van de Lloyd-Atelier-expositie fase-2 kwamen uit diverse dozen Lloyd-Toko spulletjes boven water waarvoor ik, vanwege de feestdagen, tijdelijk de 'winkel' wil openen om deze items vervolgens aan de geïnteresseerde lezer, tegen kostprijs, te kunnen aanbieden.

Lloyd-Miniaturen, schaal 1 : 1250

Slechts een zestal miniaturen (zonder de voorheen gebruikelijke, kleine vitrine!) voor een prijs die ongeveer € 10,- onder de prijs van 2014/2015 ligt. Hierbeneden ziet u de afbeeldingen van deze miniaturen met het beschikbare aantal en casco-prijs vermeld. Het klinkt wellicht een beetje ordinar, maar in dit geval geldt: 'Op = Op' en dat kan met slechts zes miniaturen natuurlijk zo zijn gebeurd!

Verzending

Tenzij u het Lloyd-miniatuur bij een mogelijk toekomstig bezoek aan het Lloyd-Atelier meeneemt, komt er voor pakketpost nog een bedrag van € 7,25 bij. De zes miniaturen zijn nieuw uit de originele doos en goed beschermd tegen vervoerschade. Geïnteresseerd? stuur dan snel een e-mail naar: lloydexpo19@gmail.com

1 x ms Willem Ruys - € 75,-

3 x ss Slamet - € 78,-

1 x ss Kertosono - € 65,-

1 x ms Schelde Lloyd/ ms Schie Lloyd - € 65,-

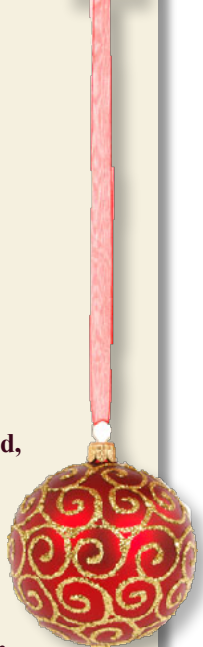
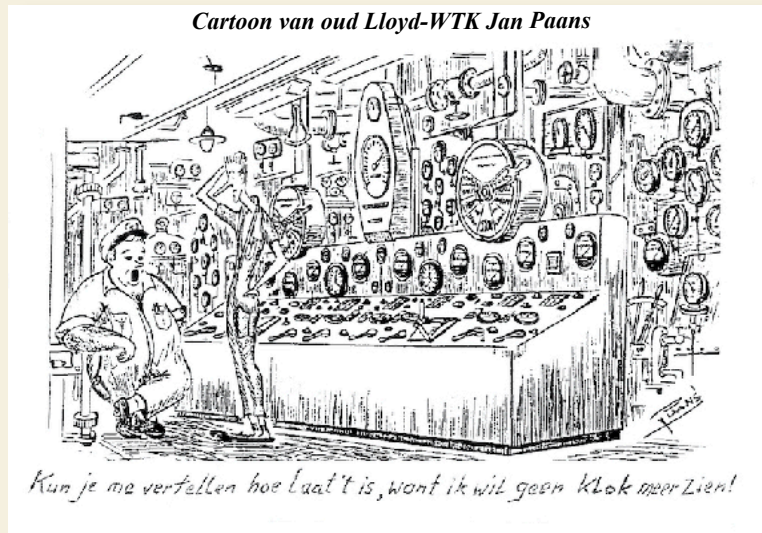
Het KRL-Museum had in mijn tijd als bestuursvoorzitter de 'LLOYD-TOKO' geopend en zoals u weet, was dat niet echt een verdienmodel, maar meer een manier om onze Lloyd-nostalgie gestalte te geven. Op gegeven moment verscheen ook de KRL-stropdas in de Toko en omdat er nog een voorraadje is, brengen we dat nu ook weer naar voren.

**Kostprijs = Verkoopprijs: € 12,-
Verzending**

Tenzij u de Lloyd-stropdas(sen) bij een bezoek aan het Lloyd-Atelier meeneemt, komt er voor verzending per post nog een bedrag van € 3,84 bij. De Lloyd-Stropdassen zijn, evenals de bad-jassen, slijk te noemen en zijn uiteraard nieuw. Geïnteresseerd? stuur dan een e-mail naar: lloydexpo19@gmail.com

Opmerking

Bij het wederom openen van de Lloyd-Toko willen we u laten weten dat dit slechts een service aan de lezer is en dat daarbij voor het Lloyd-Atelier de kosten tegen de baten wegvallen.

'INWIJDING' LLOYD-ATELIER BEGIN ZOMER GEPLAND .....

Het heeft, o.a. door Covid-19, allemaal beduidend langer ge-duurd, maar nu is het bijna zover. Een 'Inwijdings-commissie' heeft de eerste stappen gezet om plannen voor een 'inwijding' op te zetten.

Drie factoren spelen bij de organisatie daarvan een grote rol en dat zijn: Covid-19, het weer en in verband daarmee de capaciteit (het maximum aantal deelnemers dat we kunnen handelen). Enerzijds daalt de capaciteit bij slecht weer, anderzijds is er alle ruimte als de weergoden voor prachtig Brabants weer zorgen. Het idee is om allen die een rol hebben gespeeld in de opbouw van het Lloyd-Atelier uit te nodigen. Dat zijn dus degenen die als vrijwilliger en/of donateur hun 'rotsblok' hebben bijgedragen en daaronder vallen uiteraard ook de leden van ons Comité van Aanbeveling en onze Indonesische partners uit de Batavia-/Medanproject periode. 'Duimen' en wordt uiteraard vervolgd .....

Grondlegger Willem Ruys J.D. Zn. met zijn vlag en eerste zeilschip, het barkschip: 'Cornelis Wernard Eduard' - 1839

